

»I PERU ER HELE FAMILIER AFHÆNGIGE AF VANDET, DER LØBER FRA GLETCHERNE OG IND I FLODERNE. MEN PÅ GRUND AF ÆNDRINGERNE I TEMPERATURERNE, SMELTER GLETCHERNE, OG FLODERNE UDTØRRER. BØNDERNE LEVER AF DE AFGRØDER, SOM DE PLANTER I BJERGENE, OG DET GARN, SOM DE SPINDER AF ALPACÆRNE. MEN DE KAN IKKE LÆNGE FORUDSIGE ÅRSTIDERNE, OG ALPACÆRNE FORSVINDER – DET ER NÆSTEN, SOM OM DE KAN FORUDSE ULYKKERNE HURTIGERE END OS.«

Fra Helena Christensens dagbog fra Peru.

AF CAMILLA ALFTHAN FOTO: HELENA CHRISTENSEN OG JASON MCDONALD

INTERVIEW

Helenas ekspedition

77 procent af verdens tropiske bjerge befinder sig i Peru, hvor gletscherne er ved at smelte bort som følge af klimaforandringerne. Derfor har den dansk-peruanske fotomodel og fotograf Helena Christensen lånt sit kendte navn – og sit kamera – til en mindre velkendt sag. For at dokumentere, hvordan en hel kultur er ved at gå tabt.

»Da jeg var lille pige, rejste min familie hvert andet år til Peru. Jeg har levende minder af, hvordan jeg fangede vilde hundehvalpe, svømmede med sigøjnere i bjergfloder, spiste frisk fanget fisk, og hvordan jeg med skræk så min onkel rive hovedet af sprællende fisk for at sluge det i en hel mundfuld. »Hvis du spiser fiskehoveder, bliver du meget klog,« sagde han med glimt i sine mørke øjne. Mine smukkeste minder er fra min mormors lille hus, der også havde en lille butik. Min søster og jeg plejede at sælge slik til de lokale børn, som kom for at kigge på disse underligt udseende piger, med lys hud og lyse øjne. Der var hverken rindende vand eller elektricitet, men vi havde så meget sjov i den butik og spiste halvdelen af sliket.«

SÅDAN SKRIVER HELENA Christensen i sin dagbog fra Peru. Danskerens mor er født i Lima og sejlede som 18-årig til Danmark med sin danske stedfar. Da den politiske situation blev ustabil, holdt familien op med at besøge deres peruanske slægtninge. Helena Christensen vendte ikke tilbage, før hun var i 20'erne og model, og besøgte sin mormor for første gang i 13 år.

31. august i år rejste hun igen tilbage sin mors fødeland med den britiske hjælpeorganisation, Oxfam. For selv om hun er bedst kendt som en af de oprindelige supermodeller, der i 1990'erne blev lige så berømte som filmstjerne, har den snart 41-årige Helena Christensen også en anden side.

Hun har altid fotograferet, og hun har altid været lidt af en idealist.

Med omtrent 77 procent af klodens tropiske bjerge er Peru særlig sårbar over for den øvrige verdens CO2-udslip. For at sætte fokus på et alvorligt problem, kontaktede Oxfam derfor den berømte dansker, for at få hende til at fotograferer de udsatte områder. Resultatet er en endudørs fotoudstilling, som i morgen åbner på Gammeltorv.

»For mig var det en unik chance for at opleve Peru på en helt ny måde. Jeg har aldrig før været der i en hel uge, hvor jeg kun skulle koncentrere mig om én eneste ting. Oxfam har tidligere arbejdet med kendte ansigter og var tilfældigt stødt på mine billeder. Jeg tror, at de tidligt havde tænkt på en kvindelig fotograf for at få det følelsesmæssigt betoned med,« fortæller Helena Christensen, som sammen med briterne havde base i byen Cusco i Andesbjergene, 3.400 meter over havet.

»Det var som at være på en uddannelsesstur. Vi havde en videnskabsmand med på rejsen, som forklarede, hvordan CO2-udledningen påvirker miljøet. Den måde, vi rejste på, gjorde det mere

realistisk. Vi boede på guesthouse og kørte i et gammelt folkevognsrugbrød, som nærmest var ved at bryde sammen. Hver dag kørte vi i fem-seks timer og vandrede i tre-fire timer. Det gør noget ved én, når man udfordrer sig selv,« fortæller Helena Christensen, som tyggede cocoblade for at udvide lungerne, da det var svært at trække vejret i den iltfattige luft.

Atmosfæren var overvældende; farverne, duftene – og at der både var marsvin og alpaca på spisekortet. Men det, der gjorde størst indtryk, var den smukke natur.

»Der findes 18 gletschere i Peru, og alle er ved at smelte. I 2020 vil de, som ikke er 5.000 meter eller mere over havet, være forsvundet. Det vil påvirke alle former for liv. De lokale er allerede hårdt ramt af temperaturændringerne, da deres afgrøder er ramt af sporadisk regn og tørke. Jeg var bekymret for at skulle fotograferer klimaforandringerne, da alt var så smukt, og det var svært at vise en negativ side. Indianernes hverdag har totalt ændret sig og det liv, de har levet i generationer, er ved at være forbi. Alligevel så de fantastiske ud. Derfor var vi enige om at vise noget historisk og kulturelt, som vi er ved at miste. Folk får så mange billeder kastet i hovedet, at det er bedre at forklare problemet ved at vise noget smukt.«

EN OPTIMISTISK PESSIMIST kalder Helena Christensen sig i sin dagbog. Pessimist, fordi gletscherne vil blive ved med at smelte, selv om man tager affære, og da indianerne vil fortsætte med at flytte ind til byerne. Optimist, fordi de lokale var meget lydhøre over for, hvad man kunne gøre.

Helena Christensen fotograferede Antadalen, hvor to millioner træer i de kommende to år vil blive plantet for at erstatte alle dem, som befolkningen har måttet fælde for at overleve.

I den lokale skole i landsbyen, Huaracay, blev børnene undervist i global opvarmning og fik hver sin stump jord, hvor de kunne plante grøntsager og blomster. I skolegården var der små bænke, hvorpå der stod ord som Ærlighed, Styrke og Respekt.

Da gruppen nåede til Ausangategletscheren, der ligger i 5.000 meters højde, var der kun en hvid plet på toppen af bjerget. For ikke så længe siden strakte gletscheren sig hele vejen ned i dalen.

Helena Christensen fotograferede det lokale Pacchanta-samfund og snakkede med kvinderne.

»Mange af dem har aldrig før hørt om CO2-udledning. De ser problemerne fra et religiøst perspektiv og tror, at løsningen er at bede til Gud. Når de får forklaret, at det er et globalt problem, føler de sig magtesløse. De lever i og af naturen og har det helt tæt inde på livet. Det eneste, vi snakker om, er vejret og om, hvor varmt det

»

»DET VIL ALTID BETAGE MIG, HVORDAN MAN KAN FORLADE EN KULTUR OM AFTENEN OG ENDE I EN HELT ANDEN OM MORGENEN. DA JEG ANKOM TIL CUSCO, HAVDE JEG FØLELSEN AF AT HAVE REJST FLERE HUNDREDE ÅR TILBAGE I TIDEN. JEG VAR OVERVÆLDET OVER ATMOSFÆREN. FARVERNE, DUFTENE – OG AT DER BÅDE VAR MARSVIN OG ALPACA PÅ SPISEKORTET.«

Fra Helena Christensens dagbog fra Peru.

Peruvanske landsbybørn og en flok alpacaer.

»NÆSTE DAG KØRTE VI FRA CUSCO OP AD EN SNOET VEJ TIL AUSANGATE-GLETSCHEREN. EFTER EN LANG BUMLET KØRETUR NÅEDE VI MÅLET, OG MENS DEN LOKALE VAGT ORDNEDE VORES PAPIRER, GIK JEG OVER TIL EN LILLE GARNBUTIK OG SLUDREDE MED KVINDEN, DER ARBEJDEDE DER, ANA YAPURA. MIN MOR HAVDE GIVET MIG KLARE INSTRUKSER OM IKKE AT KOMME HJEM UDEN SAMTLIGE FARVER GARN, JEG KUNNE FINDE TIL HENDE I PERU! EN AF DE LOKALE, SOM HAR SET OS GÅ IGENNEM TONSVIS AF GARNRULLER, BYDER MIG PÅ EN ØL FOR AT ØNSKE MIG TILLYKKE MED MINE KØB. JEG TÆNKER, AT DET VIL JEG HUSKE AT FORESLÅ BUTIKKERNE DERHJEMME!«

Fra Helena Christensens dagbog fra Peru.

er blevet,« fortæller Helena Christensen, som selv ikke kendte til Perus tropiske gletschere, før hun blev kontaktet af Oxfam.

»Jeg spurgte meget til CO2. Det lægger sig som et tæppe over Jorden og holder temperaturen unormalt høj. I fremtiden vil de virkelig mærke effekten. Den situation, vi har nu, vil være tidoblet. Folk vil spørge, hvad skete der? Hvorfor gjorde man ikke noget? Før virkede det, som om universet var evigt. Men nu er det, som om der er en mur. Det hele kan pludselig ende, fordi vi har udnyttet Jorden på en negativ måde.«

DET VARDEN verdensberømte modeskaber, Karl Lagerfeld og fotografen, Peter Lindbergh, der lancerede Helena Christensens karriere for godt 20 år siden i Paris.

»De så noget i mig, som de kunne bruge. Takket være dem har jeg har lært sprog og en masse forskellige kulturer, fra jeg var ung. Jeg plejer at sige, at jeg har været i fotouddannelse i over 20 år, da jeg har arbejdet med nogle af de bedste. Jeg har altid spurgt dem om belysning og lært at fotografere med polaroider. Flere har været påvirket af dagslyset ligesom jeg.«

Flyrejser har altid været en del af jobbet, og med dem, en stor mængde CO2-udledning.

Men det har Helena Christensen gjort noget ved, fortæller hun. Hun flyver kun en fjerdedel så meget som før, dels for at skåne miljøet, dels fordi hun er enlig mor til Mingus på 10 år og er bosat i New York. Hvis hun har tre jobs i London på en måned, bliver de lagt lige efter hinanden. Og selv om hun i dag er en af verdens

kendteste kvinder, som på jobbet begår sig i dyre designerkjoler, er hendes hverdag meget pragmatisk.

Mens vi snakker i telefon, har hun en hands-free i øret, så hun samtidig kan gøre badeværelset rent.

»En rengøringskone kommer en gang om ugen, og resten klarer jeg selv. Jeg elsker at gøre rent – det er en meget rensende aktivitet,« griner hun. »Jeg har altid holdt meget af genbrug, og der er intet af det, jeg har på, som er nyt. Sådan har det altid været, og det er ikke, fordi jeg ville gøre en forskel. Det, jeg køber, har jeg brug for. Jeg går ofte mit tøj igennem, og det, jeg ikke bruger, giver jeg til min mors butik.«

OXFAM-PROJEKTET ER IKKE det første, som Helena Christensen er ambassadør for. Hun har fotograferet regnskovene i Amazonas for kosmetikmærket Aveda og flere gange arbejdet med Ali Hewson, som er gift med U2-sangeren, Bono, og en pioner inden for bæredygtig mode, ligesom Stella McCartney. Helena Christensen er desuden involveret i den private organisation, CCPI, der støtter børn, som blev født efter atomkraftulykken i Tjernobyl.

»Det letteste ville være at sige til kvinderne, at de skulle flytte væk eller lade være med at få børn, fordi de risikerer at blive handicappede. Men det er vigtigt at støtte folk, som vier deres liv til en sag og siger, at de vil redde disse børn. Jeg har stor respekt for det. Ved at gøre noget, giver man håb videre til andre. Unge mennesker behøver forbilleder, som de kan se op til,« siger Helena Christensen.

For selv om tiden er til glamour og berømtheder, lever vi også i en tid, hvor man bevæger sig mod mere spirituelle værdier.

»Når det kommer til stykket, går folk op i det, der betyder noget for dem. Nogle begynder at indse, at de ikke har valgt den rette vej i livet. Jeg føler nærmest lede, når jeg går på en gade, hvor der er mange butikker, og det hele bare handler om at producere så meget som muligt for at kunne sælge. I gamle dage var moden håndlavet, og man værdsatte den på en helt anden måde. I dag kan du smide trejerdedele af de ting, du har i dit hjem, ud, fordi du ikke har brug for dem,« siger Helena Christensen.

»Da jeg var oppe i bjergene i Peru, var det naturen, som gjorde størst indtryk på mig. At det var så smukt og rent. Det påvirker mig. Indvendigt føler man en styrke, en klarhed og en stilhed. Ens tankegang er mere fokuseret på det, der betyder noget. Det er det, folk søger efter i dag. De flytter væk fra byerne for at leve mere enkelt. Man vil væk fra alle de komplikationer, der er ved at have en masse ting. På det område har jeg aldrig været ambitiøs som model. Jeg kunne have drevet det meget længere, hvis jeg ville. Jeg har takket nej til alverdens tilbud om at starte det ene og det andet. Men det har jeg aldrig haft lyst til. Hjertet skal være med. Man skal kigge ind i sig selv og spørge, hvad der er vigtigt for en,« siger Helena Christensen, som dermed også gør sin egen hverdag en hel del lettere.

»I mange år har jeg været et offentligt ansigt, og så har det længe været sådan, at man skal have en mening om alt. Men det gider jeg ikke. Folk får alligevel én over nakken bagefter, hvis man læser

Helena Christensen i Peru for den britiske hjælpeorganisation Oxfam.

»VI MØDES MED NOGLE AF LEDERNE I EN LILLE LANDSBY, SOM FORTÆLLER OS, AT KLIMAÆNDRINGERNE ALLEREDE PÅVIRKER DERES LIV. DE KAN IKKE LÆNGERE REGNE MED LANDBRUGET, FORDI VEJRET ER BLEVET FOR USTABILT AT REGNE MED. SÅ DE PRØVER AT TILTRÆKKE TURISTER MED VARME KILDER OG LAVER KUNSTHÅNDVÆRK, SOM DE KAN SÆLGE TIL DE BESØGENDE. DA VI FORTÆLLER DEM OM CO2-UDLEDNING, OG HVORDAN GLETSCHERNE ORSVINDER, BLIVER DE OPRIGTIGT BEKYMREDE OG SPØRGER, HVAD DE KAN GØRE FOR AT BESKYTTE DERES LAND. JEG HAR FØLELSEN AF, AT VI ER DE FØRSTE, DER PRÆSENTERER DEM FOR DET ALVORLIGE EMNE, OG FØLER STRAKS LIGE DELE ANSVAR OG SKYLD.«

Fra Helena Christensens dagbog fra Peru.

blogkommentarerne. De skal jordes. Jeg vil helst køre tingene separat og koncentrere mig om det, som er vigtigt.»

Den holdning har dog ikke afholdt hende fra at skrive dagbog under opholdet i Peru.

»Jeg har altid elsket ord. Tingene skal skrives. Selv om det tager lang tid, er det noget jeg hygger mig med. Men ordene skal være rigtige. Hvis min telefon sms'er de forkerte ord, er jeg typen, som undskylder til folk. Det er nok en personlighedsbrist. Men hvis jeg nogensinde skulle skrive en bog, skulle den handle om min mor, da hendes liv har været langt mere interessant end mit.«

I DISSE DAGE er Helena Christensens største prioritet, at der kommer resultater af klimatopmødet, og at det hele ikke blot ender med at blive en stor turistreklame for København.

»Tænk, hvor meget spild der er involveret i at få alle de mennesker dertil. Lad os nu håbe, at de kan fokusere og få lavet en aftale. Ellers er det bare et stort spild og virvar af folk, som signalerer de

SKABT TIL AT BLIVE BRUGT

B R E W P U B

RESTAURANT - PUB - BRYGHUS

HÅNDBRYGGET ØL & DET NYE DANSKE ØLKØKKEN

 BrewPub København ligger i en tidligere og nu fredet købmændsgård i den indre by. Vi har i nu over 5 år serveret vores friske øl direkte fra bryggeriets tanke i vores Pub, Restaurant og måske byens smukkeste gårdhave

 Nyd vores **upasteuriserede og ufiltrede øl** - eller et glas vin - sammen med et måltid tilberedt fra bunden af årstidens råvarer, under overskriften **Det Nye Danske Ølkøkken**

Kontakt os for at høre, hvordan vi sammen kan skabe en charmerende og hyggelig ramme for dit arrangement

HER FINDER DU OS...

RÅDHUSPLADSEN

VESTERGADE

STRØGET

VESTERSKOLEN 29 - 1456 KBH.K - 33 32 00 60 - WWW.BREW PUB.DK

Når alle hygger sig. Når snakken er interessant og ubesværet. Når lammet er mørt, og babygulerødderne lige præcis ikke er underkogte. Når tallerkener tømmes og maden roses. Når gæster bliver hængende efter kaffen og det er ok, at de gør det. Så er det godt at være vært. Tænk hvis alle middagsselskaber var sådan.

NYHED! Eva Trio® Armfio stel. Design: 3PART. www.eva-trio.com

NYHED

evatrio
GODT VÆRKTØJ

Jesus Carknya på arbejde i Oxfams træplantningsprojekt i Antadalen, hvor to millioner træer i de kommende to år vil blive plantet for at modvirke erosion.

forkerte ting til omverdenen. Det vil være pinligt for dem, så lad dem nu vise, hvad de er værd. Da jeg stod oppe i bjergene, tænkte jeg, hvorfor er konferencen ikke her? Så ville verdenslederne have en direkte forbindelse til problemerne. For de ved jo egentlig ikke, hvad det er, der sker. Men så ville der nok være alt for meget skrald efter dem, når de var rejst igen,« siger Helena Christensen og griner. Hendes billeder blev vist for første gang i FN-bygningen i New York, da generalforsamlingen mødtes i september. Sidenhen har de begyndt deres vandring Jorden over, i Toronto og London, for at blive sat op i København i morgen under klimatopmødet. Om nogle år vil Helena Christensen tage tilbage for at vise,

hvordan de peruanere, som har måttet flytte til byerne, klarer sig. Håbet er, at udstillingen skal sætte nogle tanker i gang og få beslutningstagerne til at handle. »Hvis bare én lærer noget af mine billeder, har det været det værd. Folk glemmer, hvor meget power vi selv har. «People have the power,« som Patti Smith sang så smukt. Vi kan lægge pres på de politikere, som vi har valgt, og yde vores ved at slukke lyset og genbruge. Vi ved, at det vil tage tid og koste en masse penge, hvis vi skal ændre verdens prioriteter. Men vi har ikke længere noget valg.«

m-s@berlingske.dk

fås i flere varianter og farver
pris fra kr. 1.775,-

HEIRING

find nærmeste forhandler, og vind flotte julegaver på www.heiring.dk eller tel. 8643 5853

